

VII. KRONIKA

JUBILEUSZ PROFESORA ANDRZEJA AJNENKIELA

Wybitny historyk prawa Profesor Andrzej Ajnenkiel obchodził w bieżącym roku osiemdziesiątą rocznicę urodzin. Jubileuszową uroczystość, która odbyła się w dniu 11 czerwca 2011 r., zorganizowała Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie, w której Profesor od lat kieruje Katedrą Historii Ustroju i Prawa Polskiego. Zgromadziła ona społeczność Szkoły, przedstawiciele środowisk naukowych, współpracowników Jubilata, Jego przyjaciół i uczniów.

Andrzej Ajnenkiel urodził się w Warszawie, gdzie też studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim i pracował. W roku 1960 uzyskał stopień naukowy doktora nauk prawnych za monografię przygotowaną pod kierownictwem prof. Juliusza Bardacha pt. *Położenie prawne robotników rolnych w Polsce 1918-1939* (rozprawa została wydana drukiem w 1962 r.). W roku 1970 habilitował się na podstawie rozprawy *Spór o model parlamentaryzmu polskiego do roku 1926*. W 1979 r. został profesorem nadzwyczajnym, w 1991 – profesorem zwyczajnym w Instytucie Historii PAN. W 1993 r., kierując nadal Zespołem dziejów Politycznych Polski w XX wieku w IH PAN, został powołany na dyrektora Wojskowego Instytutu Historycznego; był też dyrektorem Instytutu Nauk Administracyjno-Prawnych w Akademii Polonijnej w Częstochowie, prezesem Towarzystwa Miłośników Historii, prezesem Polskiego Towarzystwa Historycznego. W 1996 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego w Akademii Nauk Społecznych Federacji Rosyjskiej w Moskwie. Pełnił wiele ważnych stanowisk w służbie państwowej i społecznej oraz w życiu naukowym: był ekspertem Senatu RP oraz doradcą Prezydenta RP w pracach nad przygotowaniem obowiązującej konstytucji. Pełnił stanowisko wiceprezesa Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Od 1993 r. jest sekretarzem Kapituły Orderu Odrodzenia Polski. Brał udział w komitetach budowy pomnika Armii Krajowej oraz Powstania Warszawskiego. Jest członkiem komitetów budowy pomnika Bitwy Warszawskiej i Napoleona. Położył znaczne zasługi jako członek kolegiów redakcyjnych renomowanych czasopism i opracowań zbiorowych: „Przeglądu Wschodniego”, „Polskiego Słownika Biograficznego” „Przeglądu Historyczno-Wojskowego”. Od kilku dziesiątków lat należy do Komitetu Redakcyjnego „Czasopisma Prawno-Historycznego”.

Andrzej Ajnenkiel jest znanym w świecie uczonym, historykiem ustroju i prawa oraz historykiem wojskowości i kultury prawnej. Sławę naukową zawdzięcza fundamentalnym dziełom z zakresu historii parlamentaryzmu i konstytucjonalizmu polskiego, dziejów społecznych politycznych Polski okresu międzywojnia, historii polskiej myśli politycznej i prawniczej. Pisał podręczniki i popularyzował wiedzę o przeszłości wśród szerokich kręgów społeczeństwa. Zawierająca kilkaset prac „Bibliografia prac Profesora Andrzeja Ajnenkiela za lata 1956-2001” została wydana przez IH PAN w roku 2001.

W roku pięknego jubileuszu środowisko historyków prawa, w tym Komitet Redakcyjny CPH, składa Mu wyrazy podziękowania na wielki dorobek twórczy oraz serdeczne życzenia dalszych sukcesów.

**OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA:
„GRUNWALD I KONSTANCJA. GENEZA WSPÓŁCZESNEJ
WOJNY SPRAWIEDLIWEJ”**

W dniu 19 listopada 2010 r. odbyła się w Łodzi Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Grunwald i Konstancja. Geneza współczesnej wojny sprawiedliwej” zorganizowana przez Centrum Myśli Polityczno-Prawnej im. Alexisa de Tocqueville’a Uniwersytetu Łódzkiego. Obok części naukowej, obejmującej referaty uczestników, istotnym elementem Konferencji była inscenizacja teatralna „Konstancja, czyli misja Mistrza Pawła”. Uczestnikami konferencji byli badacze dziejów myśli polityczno-prawnej i dyscyplin dogmatycznych. Gościem była dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego prof. Małgorzata Pyziak-Szafnicka.

Otwarcia obrad dokonał przewodniczący konferencji prof. Zbigniew Rau, a jej uczestników powitała prof. Małgorzata Pyziak-Szafnicka.

Referaty przedstawione w toku obrad dotyczyły trzech zagadnień: uwarunkowań wydarzeń pogrunwaldzkich, doktrynalnych aspektów soborowego sporu polsko-krzyżackiego oraz współczesnego spojrzenia na problematykę wojny.

Szeroko ujętym uwarunkowaniom wydarzeń pogrunwaldzkich poświęcony był referat prof. Jana Szymczaka (Uniwersytet Łódzki): *Europejski kontekst politycznych wydarzeń po bitwie pod Grunwaldem*. Kolejne referaty dotyczyły dwóch fundamentalnych dla średniowiecza koncepcji: wojny świętej – referat prof. Tomasza Tulejskiego (Uniwersytet Łódzki): *Si Deus nobiscum, quis contra nos? Chrześcijański etos wojny świętej w średniowiecznej Europie*, nawracania pogan – referat dr. Tomasza Szczecha (Uniwersytet Łódzki): *Chrześcijańska idea nawracania pogan mieczem w wiekach średnich*, oraz przebiegu sporu polsko-krzyżackiego – referat dr. Sebastiana Sykuny (Uniwersytet Gdański): *Debata polsko-krzyżacka (Pawel Włodkowic oraz Jan Falkenberg) na Soborze w Konstancji i jej pokłosie* (wobec nieobecności autora referat został przedstawiony przez mgr Katarzynę Bombę, Uniwersytet Łódzki), i jego postrzegania z perspektywy z perspektywy półwiecza – referat dr. Jakuba Skomiała (Uniwersytet Łódzki): *Spór polsko-krzyżacki w kronice Jana Długosza*. Dwa ostatnie referaty dotyczyły różnych aspektów współczesnego ujęcia wojny. Prof. Piotr Daranowski (Uniwersytet Łódzki) przedstawił referat pt. *Koncepcja wojny we współczesnym prawie międzynarodowym publicznym (studium historyczno-porównawcze)*, a dr Krystyna Bronowska i dr Elżbieta Żywucka-Kozłowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), przygotowany – przy udziale prof. Jerzego Kasprzaka (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) – referat pt. *Współczesna refleksje na temat wojny w kontekście zderzenia cywilizacji*.

Dziękując uczestnikom za wystąpienia, przebieg obrad podsumował prof. Zbigniew Rau. Zaprosił jednocześnie wszystkich obecnych do kaplicy św. Krzysztofa przy kościele oo. Jezuitów w Łodzi na przygotowaną z udziałem młodzieży licealnej inscenizację teatralną pt. *Konstancja, czyli misja Mistrza Pawła*, której tematem była debata soborowa Pawła Włodkowica z Janem Falkenbergiem.

Konferencja odbyła się w ramach projektu realizowanego wspólnie z Narodowym Centrum Kultury.

JAKUB SKOMIAŁ (Łódź)

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA: „POLSKIE INTERPRETACJE AUTORYTARYZMU I TOTALITARYZMU”

W dniach 7–9 grudnia 2010 r. w Karpaczu odbyła się – zorganizowana przez Katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego – konferencja „Polskie interpretacje autorytaryzmu i totalitaryzmu”. Kierownictwo naukowe nad nią sprawowali prof. Marek Maciejewski i prof. Maciej Marszał. Konferencja zgromadziła najwybitniejszych polskich znawców przedmiotu; gościem honorowym był jeden z najsłynniejszych specjalistów w zakresie historii Rosji i Związku Radzieckiego, prof. Richard Pipes z Uniwersytetu Harvarda. Referat swój przysłał także prof. Zbigniew Brzeziński, który niestety nie mógł być obecny na konferencji.

W czasie obrad plenarnych referaty wygłosili profesorowie Wiesław Kozub-Ciembroniewicz (*Autorytaryzm i totalitaryzm w polskiej literaturze przedmiotu. Refleksje z historycznej perspektywy*), Zdzisław Krasnodębski (*Mity faszyzmu w PRL i III RP*) i Zbigniew Rau (*Liberalna dekonstrukcja systemu totalitarnego*).

Drugiego dnia rozpoczęły się obrady w czterech sekcjach. W sekcji zatytułowanej „Polscy myśliciele o istocie totalitaryzmu” referaty przedstawili profesorowie Marek Kornat i Arkady Rzegocki oraz dr Jacek Srokosz i mgr Katarzyna du Vall.

W sekcji poświęconej „Ideom i praktyce ustrojowej II RP i PRL” referaty wygłosili prof. Jarosław Macała, dr Paweł Bałarz, dr Mariusz Mohyluk, prof. Jacek Piotrowski, dr Grzegorz Ławnikowicz, mgr Anna Żurek, dr Piotr Fiedorczyk, dr Olga Ostaszewska i dr Kazimierz Ostaszewski.

W obradach trzeciej sekcji, poświęconej problematyce nazizmu, referaty wygłosili profesorowie Marek Bankowicz, Marek Maciejewski, Adam Wielomski, Leonard Górnicki, i Witold Stankowski oraz mgr Maciej Słęcki, mgr Anna Kanarek i mgr Agnieszka Zajączkowska-Drożdż.

W sekcji czwartej referentami byli profesorowie Taras Andrusiak (Uniwersytet Iwana Franki we Lwowie) i Maciej Marszał oraz dr Alena Rundová (Uniwersytet w Pilźnie), dr Anna Stawarska-Rippel (Uniwersytet Śląski), mgr Piotr Szymaniec, mgr Przemysław Tomanek, mgr Dagmara Mrozowska i mgr Barbara Pawełko-Czajka.

Kulminacyjnym punktem obrad było wystąpienie gościa honorowego, profesora Richarda Pipesa, poświęcone polskiej sowietologii do roku 1939.

Odczytano referat prof. Zbigniewa Brzezińskiego, zatytułowany „Sowiecki system polityczny”. Prof. Brzeziński analizował w nim charakter najwyższego przywództwa Związku Radzieckiego od czasów Lenina do Breżniewa.

Podsumowania konferencji dokonał prof. Marek Maciejewski, który podkreślił wysoki poziom referatów oraz podziękował uczestnikom. Zwieńczeniem międzynarodowej konferencji naukowej „Polskie interpretacje autorytaryzmu i totalitaryzmu” będzie opublikowanie zaprezentowanych wystąpień w materiałach pokonferencyjnych.

BARBARA PAWEŁKO-CZAJKA,
PIOTR SZYMANIEC (Wrocław)

**„IDEA SŁUSZNOŚCI W PRAWIE – PRZESZŁOŚĆ I TERAŹNIEJSZOŚĆ”.
KONFERENCJA Z OKAZJI 40-LECIA INSTYTUTU HISTORII
I TEORII PAŃSTWA I PRAWA WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI UMCS**

Instytut Historii i Teorii Państwa i Prawa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie został utworzony na mocy uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji z 1 października 1970 r. Z racji 40-lecia tego wydarzenia w dniu 21 grudnia 2010 r. została zorganizowana konferencja naukowa „Idea słuszości w prawie – przeszłość i terażniejszość”, w trakcie której pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu mieli okazję do zaprezentowania szerokiego spojrzenia na słuszość i prawo oraz ich wzajemne relacje z historyczno-teoretyczno-socjologicznego punktu widzenia. W konferencji udział wzięli również pracownicy innych instytutów WPiA UMCS oraz zaproszeni goście.

Konferencja odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. Uroczystego otwarcia dokonał dyrektor Instytutu Historii i Teorii Państwa i Prawa prof. dr hab. Marek Kuryłowicz. Następnie głos zebrał poprzedni dyrektor, prof. dr hab. Artur Korobowicz, który przedstawił najważniejsze wydarzenia z 40 lat istnienia i funkcjonowania Instytutu. W swoim wystąpieniu odniósł się on do początków Instytutu i osoby pierwszego dyrektora, prof. dra hab. Józefa Mazurkiewicza. Następnie, przywołując pozostałych dyrektorów, prof. dra Adama Wilińskiego, prof. dra hab. Henryka Groszyka oraz prof. dra hab. Jana Malarczyka, podkreślił ich nieoceniony wkład w rozwój i umocnienie pozycji Instytutu w strukturach Wydziału Prawa i Administracji. Zwracał uwagę na ich szczególną dbałość o pracowników Instytutu i ich losy. Zaznaczył, iż również on starał się kultywować te najlepsze tradycje. O znaczeniu Instytutu świadczy jego zdaniem nacisk na stały rozwój naukowy pracowników, liczba uzyskiwanych stopni i tytułów naukowych. Niemniej istotne są także, oparte na partnerstwie i wzajemnym poszanowaniu, relacje między profesorami a młodszymi adeptami nauki. Na koniec swojego wystąpienia podkreślił rolę, jaką w historii Instytutu odegrała Pani Henryka Starzecka-Zdybel, która jako pracownik sekretariatu wspierała działalność Instytutu od momentu jego powstania aż do roku 2010, kiedy przeszła na emeryturę.

Po zakończeniu tego interesującego wprowadzenia na temat historii Instytutu przyszedł czas na wystąpienia referentów. Przewodnictwo pierwszej części objął dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Antoni Pieniążek. Pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Marek Kuryłowicz, który wygłosił referat „Słuszość (*aequitas*) w prawie rzymskim”. Na przykładzie prezentacji symbolicznych wizerunków dokonał omówienia wyobrażeń na temat *aequitas* i *iustitia* w czasach antycznych i średniowiecznych. Następne wystąpienie zatytułowane „*Ratio aequitas* w rzymskim prawie kamym” przedstawił dr hab. prof. Krzysztof Amiełańczyk. Poruszone zostały w nim kwestie postrzegania słuszości oraz jej wpływu na wyroki sądów w okresie rzymskiej republiki i cesarstwa. Jak zauważył autor, w pierwszym z tych okresów słuszość wyrażała się w równości wobec prawa i posłuchu dla prawa, w drugim – umożliwiała korekturę prawa, dawała możliwość odejścia od jego literalnego brzmienia. Po zakończeniu tego wystąpienia odczytany został referat prof. dra hab. Leszka Leszczyńskiego „Kategoria słuszości w wykładni prawa”, który traktował o roli słuszości w rekonstrukcji normatywnej podstawy decyzji w procesach stosowania prawa oraz jej wpływie na zastosowanie poszczególnych reguł wykładni. Poruszone zostały również kwestie pewnych modyfikacji ogólnego modelu w zależności od czynników różnicujących. W dwóch ostatnich wystąpieniach w tej części konferencji wyniki swoich badań zaprezentowali dr Wojciech Dziedzic („Słuszość jako wartość prawa”) oraz dr Małgorzata Łuszczczyńska („Epikę, czyli rzecz o nadprawości w doktrynie św. Tomasza z Akwinu”). Pierwszy z referentów odniósł się do wpływu słuszości na procesy tworzenia i stosowania prawa na gruncie kontynentalnej kultury prawnej. Zauważył, iż w odniesieniu do procesów prawotwórczych można analizować to za-

gadnienie w dwóch płaszczyznach: słusność jako wartość nadrzędna (idea), którą należy uwzględniać w treści tworzonego prawa, oraz jako wartość, do której odsyła prawodawca poprzez klauzule generalne. Natomiast w kontekście procesów stosowania prawa uwzględnienie słusności daje możliwość zapewnienia sprawiedliwości zindywidualizowanej. Do tego ostatniego zagadnienia odnosił się po części kolejny z referatów, poświęcony arystotelesowskiej konstrukcji epikei jako elementu niezbędnego w stosowaniu prawa. Jak podkreślała autorka, idea ta, odnosząca się do ducha prawa, pozwala na racjonalne, zgodne z intencjami prawodawcy działanie lub zaniechanie prowadzące niejednokrotnie do odejścia od litery prawa bez narażenia się na zarzut naruszenia sprawiedliwości.

Po zakończeniu wystąpień udział w dyskusji wzięli pracownicy Instytutu Historii i Teorii Państwa i Prawa, jak również osoby zaproszone. Główne problemy, wokół których skupiały się głosy uczestników dyskusji, dotyczyły związków między prawem pozytywnym a normami prawa natury oraz problemu tworzenia „prawa słusznego”, kwestii relacji między słusnością a bezpieczeństwem prawnym oraz roli aksjologii konstytucyjnej (w szczególności wynikającej z preambuły oraz art. 1 i art. 2 ustawy zasadniczej) w stosowaniu prawa.

Przewodnictwo drugiej części konferencji objął prof. dr hab. Wojciech Witkowski, a następnie prof. dr hab. Lech Dubel. Prof. dr hab. Andrzej Korybski oraz mgr Marzena Myślińska wygłosili referat zatytułowany „Słusność postępowania mediacyjnego (w świetle teorii dyskursu)”. Autorzy zwrócili uwagę, iż słusność postępowania mediacyjnego, postrzeganego jako rodzaj dyskursu argumentacyjnego, w którym szczególną rolę odgrywa podmiot zewnętrzny – mediator, rozpatrywana może być przez pryzmat realizacji zasad proceduralnych mediacji oraz zasad związanych z rolą mediatora. Następnie, pozostając w tematyce mediacji, swoje tezy w wystąpieniu „Uгода przed mediatorem jako przykład współczesnego połączenia *lex i aequitas*” przedstawiła dr Anna Kalisz. Referat dotyczył paradygmatu zawierania ugody przed mediatorem, opisanego na tle klasycznej dla jurysprudencki refleksji na temat związków prawa i słusności. Autorka starała się wskazać, iż orzecznictwo słusnościowe i mediacja wykazują wiele podobieństw. Referat zatytułowany „Z problematyki *iustum pretium* – normatywne odzwierciedlenie idei słusności w prawie” został wygłoszony przez dr Annę Fermus-Bobowiec oraz dr Iwonę Szpringer. Autorki, na płaszczyźnie historycznej, dokonały omówienia koncepcji „słuszej ceny” i jej wyrazu w uregulowaniach normatywnych. Analizie poddane zostały instytucje prawa prywatnego, które gwarantują ekwiwalentność wzajemnych świadczeń. Kolejnym referentem był dr Bartosz Liżewski z wystąpieniem „Formy realizacji zasady słusności w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka”. Przedmiotem referatu była analiza form słusnościowego orzekania przez ETPC. Za podstawę analizy autor przyjął wyroki w sprawach dotyczących Polski. Następna głos zabrała dr Małgorzata Stefaniuk z referatem zatytułowanym „Słusność jako kryterium oceny prawa – kontrowersje wokół praw mniejszości”. W swoim wystąpieniu podkreśliła, iż współcześnie, z uwagi na pluralistyczny charakter społeczeństw, trudności sprawia ocena prawa z punktu widzenia słusności. Autorka wskazała na główne przyczyny odmawiania praw mniejszościom, zwracając jednocześnie uwagę na zauważalny niedostatek regulacji prawnych odnośnie do statusu osób homoseksualnych w naszym kraju. Na zakończenie wygłoszone zostały referaty dra Sławomira Pilipca pt. „Kultura prawna a prawo obywatela do ochrony słusznego interesu” oraz mgra Adama Szota „Słusność a uznanie administracyjne”. Pierwszy z autorów wskazywał, iż występujące w każdej kulturze napięcia powodują powstawanie przeciwstawnych interesów, co wpływa na konflikt pomiędzy jednostką a organizacją państwową. Prawo powinno chronić nie tylko interes społeczny, czy obiektywny interes jednostki, ale również jej subiektywny słuszny interes. Szczęólnego znaczenia w tym kontekście nabiera art. 7 polskiego kodeksu postępowania administracyjnego. Drugi z prelegentów podjął próbę odpowiedzi na pytanie, kiedy i w jaki sposób kryterium słusności może wpływać na decyzje podejmowane w ramach uznania administracyjnego. Wskazał, iż podmiot stosujący prawo może znaleźć się w jednej z dwóch sytuacji

decyzyjnych – pierwszej, gdy do słuszności odsyła norma prawna, i drugiej, gdy brak jest normy wskazującej jakimi kryteriami należy się kierować, ustalając konsekwencje konkretnego stanu faktycznego. W tych ramach, jak zauważył, można wyodrębnić kilka przypadków szczególnych.

Na zakończenie konferencji odbyła się dyskusja, która skupiała się na wpływie słuszności na regulacje cywilnoprawne oraz prawa mniejszości, a także znaczeniu kryterium słusznościowego w procesach stosowania prawa. Następnie prof. dr hab. Marek Kuryłowicz dokonał podsumowania konferencji, zapraszając wszystkich na obchody 50-lecia Instytutu Historii i Teorii Państwa i Prawa.

ADAM SZOT (Lublin)

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA W OŁOMUŃCU: „200 LAT ABGB – OD KODYFIKACJI KU REKODYFIKACJI CZESKIEGO PRAWA CYWILNEGO”

W wielu krajach obchodzono rocznicę 200-lecia wydania austriackiego kodeksu cywilnego (ABGB). Między innymi w dniach 2-3 czerwca 2011 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Palackiego w Ołomuńcu, pod patronatem Ministra Sprawiedliwości Republiki Czeskiej i Prezydenta Sądu Najwyższego Republiki Austriackiej oraz przy wsparciu Austriackiego Forum Kulturalnego w Pradze, zorganizowano międzynarodową konferencję naukową poświęconą tej rocznicy (*200 Jahre ABGB – von der Kodifikation zu der Rekodifikation des tschechischen Zivilrechts*). Warto przypomnieć, że ABGB w Czechach obowiązywał do 1950 r., kiedy został wydany rodzimy czeski kodeks cywilny.

Konferencja została zorganizowana w ramach obchodów 20. rocznicy ponownego otwarcia Wydziału Prawa Uniwersytetu im. Palackiego w Ołomuńcu, udział w niej wzięło prawie stu uczestników z kilkunastu krajów. Poza referatami wygłoszonymi przez specjalistów z Czech i Austrii, był jeden referat polski. Przewidywany jest druk materiałów pokonferencyjnych. Językami urzędowymi na konferencji był czeski i niemiecki. Ze względu na ewentualne zainteresowanie w przyszłości wynikami konferencji w Ołomuńcu podaję tytuły referatów w wersji niemieckiej: Pavel Holländer (Trybunał Konstytucyjny Republiki Czeskiej) – *Lücke im Gesetz, § 7 ABGB und reine Rechtslehre (Anmerkungen zur Auffassung von Franz Bydlinki)*; Jan Kuklik (Uniwersytet w Pradze) – *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch im tschechischen Recht 1918-1950*; Willibald Posch (Uniwersytet w Grazu) – *ABGB aus österreichischer Sicht*; Jan Filip (Uniwersytet w Brnie) – *Allgemeine Bürgerliches Gesetzbuch und öffentliches Recht. Österreichische Monarchie auf dem Weg zum modernen Staat*; Michal Králík (Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej) – *ABGB und die Rolle des tschechischen Richters im Wandel der Zeit*; Karel Eliáš (Uniwersytet w Pilźnie) – *Die Inspirationskraft des Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches in Entwurf des Bürgerlichen Gesetzbuches für die Tschechische Republik*; Johannes Stabentheiner (Uniwersytet we Wiedniu) – *Das Projekt zur sukzessiven Modernisierung des ABGB und die europäischen Entwicklungen im Vertragsrecht*; Maksymilian Pazdan, Katarzyna Sznajder (Uniwersytet Śląski) – *Das polnische Abenteuer mit dem ABGB*; Milana Hrušáková (Uniwersytet w Ołomuńcu) – *Das Familienrecht im Lichte der gesellschaftlichen Veränderungen*.

Z polskich uczestników udział w konferencji wzięli: dr Katarzyna Sznajder (z Uniwersytetu Śląskiego; prof. Maksymilian Pazdan był nieobecny), prof. Ewa Ferenc-Szydelko (z Uniwersytetu Opolskiego) i prof. Józef Koredczuk (z Uniwersytetów Opolskiego i Wrocławskiego).

JÓZEF KOREDCZUK (Wrocław)

**KOŁO NAUKOWE DOKTRYN POLITYCZNO-PRAWNYCH
NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU**

W dniu 15 października 2010 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu zawiązało się Koło Naukowe Historii Doktryn Polityczno-Prawnych „Disputo”. Celem Koła jest pogłębianie wiedzy oraz upowszechnianie myśli i filozofii politycznej wśród społeczności studenckiej. Opiekunem naukowym jest prof. Jerzy W. Ochmański. Z kołem na stałe współpracuje dr Przemysław Krzywoszyński. Na prezesa Koła został wybrany Gracjan Kupczak, na wiceprezesa Maciej Pogorzelszyk, funkcję skarbnika pełni Michał Białkowski. W roku akademickim 2010/11 odbyło się osiem spotkań merytorycznych. Członkowie Koła uczestniczyli w II Międzynarodowej Konferencji Kół Naukowych Doktryn Politycznych *Równość i jej krytycy* w Łodzi.

GRACJAN KUPCZAK (Poznań)

OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ MGRA PIOTRA MIŁOSZA PILARCZYKA

Dnia 31 maja 2011 roku odbyło się – pod przewodnictwem dziekana prof. dra hab. Ryszarda Kamińskiego – posiedzenie Komisji Doktorskiej Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, powołanej do przeprowadzenia niektórych czynności w przewodzie doktorskim mgra Piotra Pilarczyka, doktoranta w Katedrze Historii Ustroju Państwa WPiA UAM.

Praca PT. „Początki instytucji budżetu państwa w Polsce (do 1831 roku)” została przygotowana pod naukowym kierownictwem prof. zw. dra hab. Krzysztofa Krasowskiego. Recenzentami byli: prof. dr hab. Wojciech Witkowski (Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz prof. dr hab. Jerzy Wałachowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza).

Po przeprowadzonej obronie Komisja w tajnym głosowaniu jednomyślnie postanowiła wystąpić do Rady Wydziału Prawa i Administracji UAM o nadanie mgrowi Piotrowi Pilarczykowi stopnia doktora nauk prawnych. Rada Wydziału WPiA UAM przychyliła się do tego wniosku na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2011 roku.

ANNA MICHALSKA (Poznań)

Sprostowanie

Do poprzedniego zeszytu CPH (tom LXIII, z. 1) wkradł się przykry błąd: na stronach 7 i 499 autor recenzji Marcin Danielewski figuruje błędnie jako Marian Danielewski. Mylnie też przypisaliśmy mu przynależność do gdańskiego ośrodka naukowego zamiast do ośrodka poznańskiego. Za powstałą pomyłkę redakcja przeprosza Autora.